

פרופ' אריאל רוזן-צבי ז"ל

פרופ' הלל ויס

לשקספיר, עגנון ומסות על אסתטיקה לצד לימודי הגמרא אצל המחנך, הרב ד"ר בומבך במגמה התורנית יצרו מיזוג מרתק של עומק, זוהר ופשטות.

אבל הסניף, סניף בני עקיבא ברמת גן היה מקדש אל נעוריו. הוא היה עיקר וכל השאר טפל, אריאל הצטרף לסניף רמת גן, אף על פי שהיה תל אביבי והביא איתו לרמת גן את הקשר עם בנות כפר סבא, שם גרה משפחת אמו, שהיו לה שישה אחים. הסיפורים על האמא ההונגרית, הסלובקית ואחיה החקלאים, בני משפחת אנטמן היוו פרק רומנטי בפני עצמו.

התגייסו ב-1962 במסגרת גרעין "נטעים"-דרום לנח"ל, אבל אחרי הטירונות אריאל הלך להיות קומנדר בסניף מרכז בתל אביב, הוא היה מדריך של שאל יהלום משבט שח"ל שאירגן כבר אז מרד אידיאולוגי נגדו.

אריאל קבע אחרי הצבא שנלמד גם משפטים וגם ספרות עברית וספרות עולם ביחד ובשתי אוניברסיטאות שונות בו זמנית. הוא היה תלמיד מאד רציני והתקין עצמו לגדולות. אני התבוננתי בו ולמדתי ממעשיו.

הוא היה העורך הראשון של עיתון הסטודנטים "בת-קול" באוניברסיטת בר אילן ואני הייתי השמאלן והסאטיריקן. הוא שם את אגודת הסטודנטים במקומה ולא נתן לה להתערב בעצמאותו של העיתון. הוא קבע סטנדרטים כה מדהימים מבחינת רמת העיתון עד שהעיתון שהיה מעין ירחון היה מצוטט אפילו בכותרות ראשיות של "מעריב" ו"ידיעות" שאריאל היה מצליח כל פעם להפיק. הוא ראיין את אשכול, את פרס ואת משה דיין. הם דאגו לומר משהו יוצא דופן שגרם לכותרת. השר משה חיים שפירא ז"ל מאד פחד מ"בת קול" ובאוניברסיטה קראו לעיתון "העולם הזה הדתי".

אריאל רוזן-צבי, מוכר לציבור כפרופסור למשפטים, דיקאן הפקולטה באוניברסיטת תל אביב. חבר בוועדות לאומיות כמו וועדת שמגר והוועדה לקביעת שכר חברי הכנסת.

פרופ' רוזן-צבי זכה להגיע להשגים אקדמיים וציבוריים נדירים. הוא היה גאווה הציבור הדתי לאומי ותקוותו כפי שהיה עוגן של זהות יהודית לרבים מהחילוניים האקטיביסטיים.

אם היה מישהו שיכול היה להושיע את הציבור ולהגדיר את תפקידו ומטרותיו וגם להגיע אליהן היה זה אריאל שיכול היה לגאול את הציבור הדתי מהפרובינציאליות הבסיסית האופפת אותו ומכל מיני בינוניים שמתעלקים עליו. משנסתלק אריאל חזרה המנהיגות לרבים הבינוניים, למוסרניקים, למחנכים חסרי התעוזה ולפוליטיקאים שפוטי דעת קהל.

אך כאן אני מבקש לזכור את אריאל כחבר נעורים אחד ומיוחד שהשפיע על חיי, אולי יותר מכל אדם אחר.

בעיקר בעוז רוחו המיוחדת, זו הרוח הרומנטית, רוח הקרב ורוח היושר שאפפה את אשיותו.

אין צריך לומר שהוא שלל את דעותי הפוליטיות שהתפתחו בעיקר מסוף שנות השבעים והריבים בינינו היו איומים ונוראים. אבל, איך שהוא, היחסים נשמרו כי היו לנו נקודות הסכמה, נושאים נוספים, ידידים משותפים, חוויות משותפות וזכרונות. מקצת משהו אני מבקש לשתף את "בית מורשה".

ישבתי לידו לפחות כל כיתות י"א וי"ב על אותו ספסל ובאותו שולחן משורבט נוסחאות בבית הספר התיכון הדתי עירוני ב', (צייטלין) בתל אביב. מורנו החשוב והמשפיע ביותר היה אוריאל סימון, לימים פרופסור חוקר תנ"ך ידוע, מראשי השמאל הדתי. החוויות הבלתי נשכחות של לימודי "המלט"

עתידו של העם היהודי ומדינת ישראל עמדו בראש מעייניו. היו לו תפיסות מגובשות ומפותחות בעניני חקיקה, מדיניות החקיקה וטובת הציבור. הוא היה אחד מהחבורה של "החוקה לישראל" ידיד של פרופסור אוריאל רייכמן. אבל התפלמס איתם בכל הנושאים היהודיים והצליח כמעט תמיד לכפות את עמדותיו. היתה לו אישיות מגנטית, הוא השפיע על השמאל ועל המרכז באורח בולט, שופטי בית המשפט העליון אהבוהו וישנם כמה סיפורים מאוד מרגשים שאוריאל סיפר לי על ילדותו של אהרון ברק בליטא בתקופת השואה. הוא רקם מערכת יחסים מרתקת עם דמויות שונות כמו הרבנים הראשיים בעבר ובהווה שמאוד כיבדו אותו והתייעצו איתו בשאלות קשות של עגינות ועניני אישות אחרים. הוא שקד על תקנת המשפט העברי והוסיף לתחום שלושה תקנים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב. בזמן שבכר-אילן המקצוע דעך אצל אריאל הוא פרת. הוא פירסם שני ספרים חשובים על יחסי ממון בין בני זוג והראה בדרך לא אפולגטית את עמדתו של המשפט העברי אל מול החקיקה הקיימת וכך גם בספרו השני אשר עסק בתחום שבין קודש לחול כפי שהוא עולה בפסיקה.

אני כלל לא מאמין שהוא נפטר. זו טעות. טעות חמורה. אני עדיין רואה בכך סוג של מתיחת נעורים וממתין בכליון נפש שיחזור כבר הביתה לאשתו ובניו האהובים.

הבית של אריאל היה מרכז עליה לרגל ל"שכונה" לחברים ורחוקים. עכשיו הכל התפרק. מדי פעם אני חושב ללכת למקום שבו נטמן ולעדכן אותו מה קורה וגם לספר לו כמה בדיחות כדי להסיח דעתו מן הצרות.

אריאל, אריק, כפי שקראה לו אימו, שתיבדל לחיים, ישאר תמיד צעיר, בריא ורענן, חי מאוד, סוחף ומלהיב. אולי היחיד שהכרתי שנתן דרך קבע טעם, תקווה, כיוון ומשמעות לחיים.

מדי פעם קראו לנו לסנט האוניברסיטה לברורים. פעם הוצאנו גליון על "המימסד הדתי המסויד" עם ציורים של יוסי אבולעפיה. הימים היו ימי דני האדום בפריז, שנות השישים ועליית ה"שמאל החדש". העיתון כלל מאמרים פילוסופיים של מיטב הדמויות הציבוריות כמו פרופ' ישעיהו ליבוביץ, פרופ' מרטין בובר ופרופ' ארנסט סימון. אריאל גילגל מפגשים עם הליגה למניעת כפייה דתית, עם ערבים ואפילו עם המועמד לנשיאות ארה"ב הוברט המפרי. לאריאל לא היה מורא מפני הבריות. גם אני הייתי חבר מערכת ובין השאר נתקלתי עם פרופ' ברוך קורצווייל שסילק אותי מהאוניברסיטה בגלל פיליטון שכתבתי אודותיו. אריאל כעורך שם נפשו בכפו כדי לשכנע את קורצווייל האיום להחזיר אותי לאוניברסיטה.

אריאל רצה להיות משורר. הוא חלם לכתוב ספר בשם 216 ואף הצליח לכתוב שירים אחדים, חלקם בהשפעתו של יונתן רטוש. בשלב מוקדם הוא הצליח להתנער מהפוליטיקה הגסה, נראה לי שהאכזבות שנחל אביו והערצה שרחשו שניהם לד"ר יצחק רפאל שיצא ניזוק מהחיים הפוליטיים גרמו לו להסתייג מפוליטיקה גלויה.

אריאל היה יהודי גאה, בפרשת הכומר לוסיגי'ה הוא יצא בחרי אף נגד העמדה הרשמית של האוניברסיטה שלו שכיבדה מאוד את האורח.

הוא דאג לכשרות במנזה של המרצים לצד מאבקים עקרוניים וסוציאליים לטובת המרצים והסטודנטים שנרמסו בחיים האקדמיים האכזריים.

כל חייו של אריאל היו קודש למאבק למען צדק.

היה קשה מאוד להשלים עם העובדה המרה שאכן אריאל חלה במחלה כה קשה. הוא תמיד פחד ממחלות, רץ לבתי חולים לכל מיני בדיקות ולכן היה לא סביר שפתאום דווקא הנבואה שלו חגשים עצמה. שש שנים התמודד. אריאל היה שייך למנצחים ולכן לא הגיע לו שהמחלה תתעתע בו.